

Інститут екології, природоохоронної діяльності та туризму імені В'ячеслава Чорновола

МОРОЗ Олександр Іванович Директор

Мороз Олександр Іванович — доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України.

За визначні успіхи у науковій та педагогічній роботі нагороджений почесними грамотами Національного університету «Львівська політехніка», Міністерства освіти і науки України, Головного управління геодезії, картографії і кадастру при Кабінеті Міністрів України, Державної служби України з питань геодезії, картографії і кадастру, Українського товариства фотограмметрії та дистанційного зондування і нагрудним знаком Державної служби України з питань геодезії, картографії і кадастру «Почесний геодезист України». У 2008 р., згідно з Указом Президента України, йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Проф. О. І. Мороз — автор шести підручників, монографії, 120 наукових статей та понад 40 навчально-методичних праць. Має 25 авторських свідоцтв на винаходи.

Навчально-науковий інститут екології, природоохоронної діяльності та туризму імені В'ячеслава Чорновола (ІЕПТ) — наймолодший з інститутів Національного університету «Львівська політехніка». У 2011 р. Львівський державний інститут новітніх технологій та управління імені В'ячеслава Чорновола став структурним підрозділом політехніки. Згідно з Наказом ректора від 17.10.2011 № 157–10 на базі Інституту новітніх

технологій та управління і кафедри екології та охорони навколишнього середовища Інституту хімії та хімічних технологій було створено Навчально-науковий інститут екології, природоохоронної діяльності та туризму імені В'ячеслава Чорновола, до складу якого увійшли п'ять кафедр.

Сьогодення характеризують значні зміни у сфері освіти. Навесні 2015 р. затверджено новий перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. До цього переліку увійшла така галузь знань, як «Цивільна безпека». Відповідно, у травні 2015 р., шляхом проведення структурної реорганізації кафедр безпеки життєдіяльності Інституту хімії та хімічних технологій і охорони праці Інституту енергетики і систем керування, було створено кафедру цивільної безпеки, яка стала ще одним структурним підрозділом ІЕПТ.

Інститут екології, природоохоронної діяльності та туризму імені В'ячеслава Чорновола є багатoproфільним і здійснює підготовку фахівців за спеціальностями «Екологія», «Технології захисту навколишнього середовища», «Туризм» та «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», а у найближчому майбутньому планує розпочати підготовку спеціалістів з цивільної безпеки. Окрім цього, ІЕПТ здійснює загальноосвітню підготовку студентів усіх спеціальностей з екології, охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту.

У структурі інституту функціонують шість кафедр:

1. Кафедра екології та збалансованого природокористування (завідувач — д-р техн. наук, проф. М. С. Мальований). Наукова тематика кафедри пов'язана з оптимізацією екологічного стану та забезпеченням збалансованого розвитку територій, розробленням нових методів і засобів екологічного експрес-контролю продукції, підвищенням екологічної безпеки виробництв, мінімізацією впливу відходів вуглеводобутку на довкілля регіону.

2. Кафедра екологічної безпеки та природоохоронної діяльності (завідувач — д-р техн. наук, проф. І. М. Петрушка). Наукова робота стосується розроблення інженерних методів захисту довкілля, а основний науковий напрям — природоохоронні технології з використанням природних дисперсних сорбентів та мінеральних добрив пролонгованої дії.

3. Кафедра підприємництва та екологічної експертизи товарів (завідувач — д-р екон. наук, проф. С. В. Князь). Кафедра виконує наукові дослідження за такими напрямками: трансфер, дифузія і комерціалізація інновацій у сфері збереження довкілля та відтворення природних ресурсів; розвиток форм торговельного підприємництва та інструментів експертизи безпечності та якості товарів.

4. Кафедра туризму (завідувач — д-р екон. наук, проф. А. А. Терехух). Сфера наукових інтересів — організація туристичної індустрії та оцінювання туристичних ресурсів різних регіонів.

5. Кафедра загальної екології та екоінформаційних систем (завідувач — д-р техн. наук, проф. А. Ю. Берко). Наукові дослідження кафедри присвячені комп'ютерному моделюванню об'єктів та процесів природоохоронної діяльності й створенню інформаційних систем для інтелектуального аналізу даних туристичної галузі.

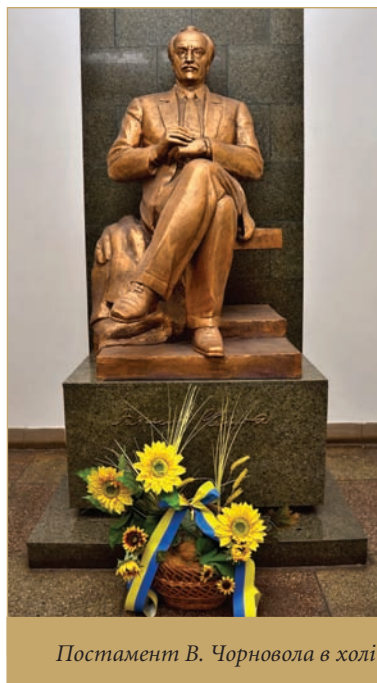
6. Кафедра цивільної безпеки (завідувач — д-р техн. наук, проф. О. А. Нагурський). Наукова робота кафедри пов'язана з підвищенням рівня техногенної та екологічної безпеки

Навчальний корпус, у якому розташована дирекція інституту і кафедри туризму, екологічної безпеки та природоохоронної діяльності, загальної екології та екоінформаційних систем

промислових виробництв, застосуванням нанотехнологій у процесах гасіння полум'я, удосконаленням заходів для зниження виробничого травматизму.

Професорсько-викладацький колектив інституту нараховує 95 науково-педагогічних працівників, у тому числі 17 докторів наук, професорів та 57 кандидатів наук. Високий рівень фаховості викладачів підтверджують численні відзнаки Президента України, Міністерства освіти і науки України та інших міністерств і відомств, а також відзнаки Львівської політехніки. Зокрема, згідно з Наказом Президента України, проф. Георгію Гогіташвілі, як видатному діячеві науки, присуджена державна стипендія. Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» отримали О. Мороз та М. Римар. Нагрудним знаком «Відмінник освіти України» нагороджені Я. Гумницький, С. Стасевич та А. Терехух. Відзнаки Міністерства освіти і науки України отримали такі працівники: І. Петрушка (Подяка МОН України), Я. Гумницький, О. Мороз, В. Мокрий, І. Казимира, С. Стасевич, А. Терехух, О. Фарат (Почесна грамота МОН України). Медаль Сенату Університету Марії Кюрі-Склодовської (Республіка Польща) отримав В. Гончарук. Нагрудним знаком «За заслуги» Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики відзначив роботу М. Мальованого. Подяку Міністерства екології та природних ресурсів України

Постамент В. Чорновола в холі

Студенти інституту на заняттях в лекційній аудиторії імені В. Чорновола

отримав В. Погребенник, а подяки Міністерства охорони навколишнього природного середовища України — О. Ковальчук та А. Войціховська. Львівська облдержадміністрація нагородила почесними грамотами М. Бець, І. Казимиру, О. Ковальчук, а нагрудним знаком «Україна. Демократія. Свобода» — В. Гончарука. Відзнаки Львівської політехніки отримали О. Мороз, А. Берко, М. Бець, Т. Божук, І. Дуцяк, С. Князь, І. Казимира, О. Нагурський, І. Петрушка, О. Попович, А. Терехух та Н. Чорненька.

Велика увага в інституті надається науковій роботі та підвищенню кваліфікації кадрів. Викладачі інституту беруть активну участь у міжнародних науково-технічних симпозиумах і конференціях, публікують результати наукових досліджень у міжнародних та вітчизняних фахових виданнях, у тому числі тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Розвиваються міжнародні зв'язки, зокрема укладені угоди про співпрацю з Поморською академією (м. Слупськ, Польща), Вищою школою туризму та екології (м. Суха-Бескидська, Польща), факультетом бізнесу в м. Аланія Акденізького університету (Alanya Faculty of Business, Akdeniz University, Туреччина), Інститутом біотехнології сільськогосподарської і харчової промисловості (м. Лешно, Польща), факультетом інженерії та захисту довкілля Ченсто-

ховської політехніки (м. Ченстохова, Польща), Державною вищою технічною школою (м. Новий Сонч, Польща) та іншими навчально-науковими установами. Працівники мають можливість пройти наукове стажування в університетах Польщі, Німеччини, Швеції тощо. В межах міжнародної співпраці викл. А. Мальований проходив стажування в Королівському технологічному університеті (Стокгольм, Швеція).

На базі інституту проводяться наукові конференції. Так, кожні два роки організовується Міжнародний конгрес «Екологія. Охорона навколишнього середовища. Збалансоване природокористування». З 2015 р. в інституті працює спеціалізована вчена рада зі спеціальності «Екологічна безпека». Готується до опублікування перший випуск англomовного журналу «Environment Protection» («Охорона навколишнього середовища»).

Вдосконалення існуючих та створення нових екологічно безпечних технологій та устаткування, дослідження та впровадження сучасних методів очищення газових викидів, рідких стоків, переробки та утилізації твердих відходів — це заходи, які дають змогу покращити стан навколишнього середовища, і водночас створити умови для розвитку комплексу туристичних послуг у регіоні. Тому в інституті розвиваються відповідні напрями наукових досліджень:

- екологічні технології: створення інноваційних інформаційно-вимірювальних технологій для експрес-контролю середовищ, розроблення методів і засобів очищення питної води, водних стоків, технології використання природних дисперсних сорбентів та мінеральних добрив пролонгованої дії тощо;
- екологічний моніторинг: оцінювання якості води та динаміки змін водних екосистем, дослідження токсикогенних забруднень ґрунтів важкими металами та їх солями в Західному регіоні України, моніторинг гідросфери природних заповідників, моніторинг довкілля для підвищення екологічної безпеки виробництва і забезпечення сталого розвитку регіону;
- інформаційні системи в екології і туризмі: створення інформаційних систем фонового екологічного

Лабораторія відновлюваних джерел енергії кафедри екології та збалансованого природокористування

моніторингу та комп'ютерної екологічної безпеки водних об'єктів Львівщини, геоінформаційне забезпечення підприємств туристичної галузі.

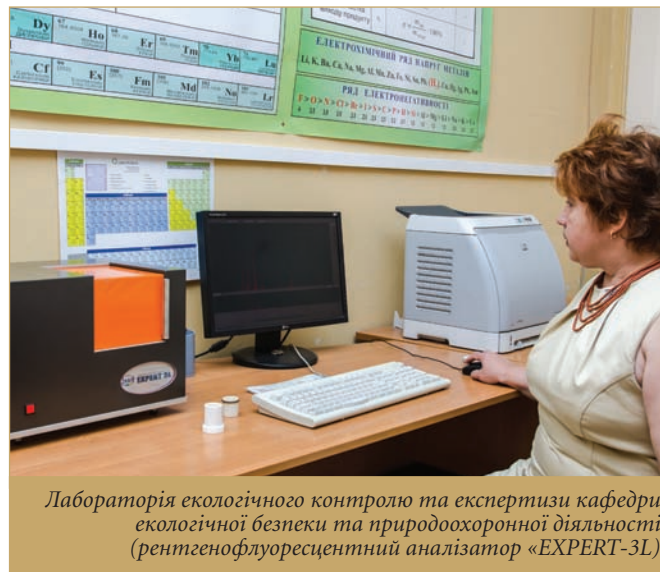
Для забезпечення навчання студентів та проведення наукових досліджень інститут має у своєму розпорядженні низку навчально-наукових лабораторій.

Університетська лабораторія відновлюваних джерел енергії створена відповідно до умов гранту, в якому брали участь Краківська політехніка і Львівська політехніка. Загальною метою проекту було створення на базі університету сучасної системи приготування гарячої води для побутових потреб з відновлюваними джерелами енергії, що використовуються для виробництва теплової енергії. Цікавим є те, що управління роботою обладнання здійснюється через Інтернет в режимі онлайн. Сучасна система управління та балансу енергії дозволяє застосовувати установку як лабораторію для дистанційного навчання та навчальну базу для студентів, а також як засіб для навчання представників малого та середнього бізнесу, які цікавляться відновлюваними джерелами енергії.

Науково-дослідна лабораторія «НДЛ-113» сертифікована для проведення вимірювань, має свідоцтво про атестацію (№ РЛ 141/12), видане Львівським науково-виробничим центром стандартизації, метрології та сертифікації. Ця лабораторія, окрім наукових досліджень, виконує різноманітні вимірювання (параметрів води, стоків, ґрунтів, водних середовищ щодо їх відповідності існуючим екологічним нормативам), сертифікаційні випробування лакофарбових матеріалів, товарів побутової хімії, парфумерно-косметичної продукції, гірничо-хімічної сировини (сірка), мінеральних добрив та пестицидів; проводить екологічну експертизу; надає комплексні науково-технічні послуги з розроблення і впровадження передових технологій та технічних умов на продукцію, а також інформаційно-консультативні, навчально-методичні та експертні послуги.

Навчально-наукова лабораторія екологічного контролю та експертизи обладнана рентгенофлуоресцентним аналізатором Expert3L, призначеним для вивчення кількісного та якісного хімічного складу речовини (діапазон визначення хімічних елементів: натрій — уран). Основні напрями досліджень: вивчення стану води за аналізом її хімічного складу; аналіз якості очищення води за допомогою фільтрів та електролізу; аналіз хімічного складу нанорозмірних структур для використання в приладах моніторингу стану довкілля та в альтернативних джерелах живлення; визначення елементного складу деталей машин, марок сталей, легування; аналіз хімічного складу ґрунтів; дослідження компонентного складу скла; розроблення методик дистанційно-керуваного пробовідбору взірця водного середовища та експрес-оцінювання його хімічного складу; вивчення компонентного складу природних мінералів тощо.

Окрім науково-дослідних лабораторій в інституті функціонує шість навчальних лабораторій екологічного спрямування (лабораторія основ екології — для студентів усіх спеціальностей, лабораторії екології людини,

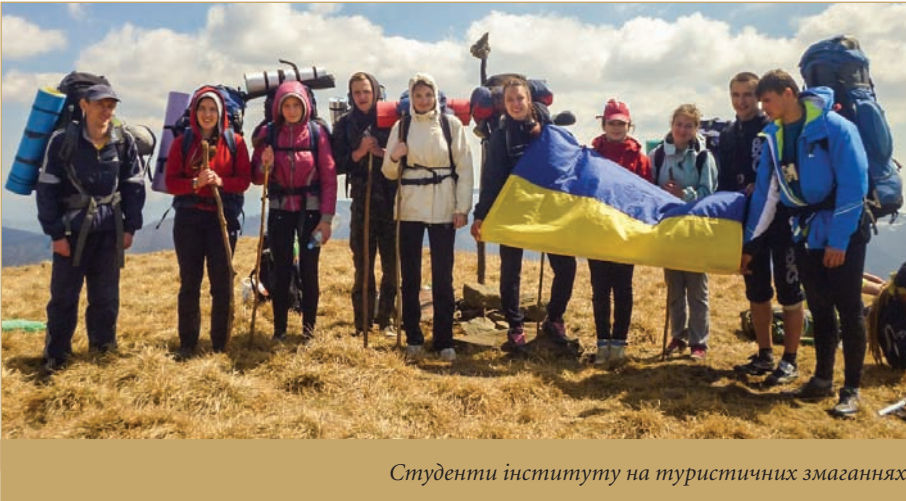

Лабораторія екологічного контролю та експертизи кафедри екологічної безпеки та природоохоронної діяльності (рентгенофлуоресцентний аналізатор «EXPERT-3L»)

основ мікробіології, очищення газових викидів, очищення стічних вод тощо — для студентів-екологів) та навчальні лабораторії туристичного спрямування (готельної справи, ресторанної справи, інновацій в туризмі).

Для реалізації природоохоронної діяльності, утвердження засад сталого розвитку, інформаційного та комп'ютерного забезпечення екологічного моніторингу, розвитку туризму в регіоні та в Україні загалом потрібні спеціалісти. ІЕПТ здійснює ґрунтовну комп'ютерну та екологічно-економічну підготовку студентів, які згодом зможуть працювати у різних сферах, зокрема у державних структурах, органах місцевого самоврядування, екологічних інспекціях, на промислових підприємствах, у сільському та лісовому господарстві, туристичному бізнесі, санаторно-курортних закладах, науково-дослідних і навчальних установах.

В інституті створені всі умови для підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів за чотирма спеціальностями та низкою спеціалізацій. Оскільки в інституті ліцензовано нові спеціальності та спеціалізації, то кількість студентів щороку зростає. Матеріально-технічна база ІЕПТ — це два навчальні корпуси, численні навчально-наукові лабораторії та комп'ютерні класи, обладнані сучасною технікою та програмним забезпеченням. У розпорядженні студентів — бібліотеки університету та інституту, необмежений безкоштовний доступ до всесвітньої мережі Інтернет. Базами практики студентів є державні установи, підприємства, навчальні заклади, організації, тематика робіт яких пов'язана з екологією,

Студенти інституту на туристичних змаганнях

охороною навколишнього середовища, природоохороною діяльністю і туристичним обслуговуванням. Навчальні туристські практики студенти проходять на чудових туристичних базах Карпат та Шацьких озер. Кращі студенти практикуються за кордоном. Усім студентам за необхідності надаються місця в гуртожитках.

Студенти ІЕПТ активно займаються науково-дослідною роботою, результати якої представляють на Щорічній студентській науково-технічній конференції Національного університету «Львівська політехніка» та на інших конференціях (у тому числі міжнародних). Кращі випускники мають можливість продовжити навчання в аспірантурі. Серед студентів інституту є переможці всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів. Зокрема, Мар'яна Омелян посіла перше місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», а Дмитро Петювка — переможець II туру Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека».

Інститут пишається досягненнями своїх студентів. Найкращих студентів за успіхи в навчанні та науково-дослідній роботі відзначають іменними стипендіями та преміями. Так, стипендію Верховної Ради України отримали Юлія Богачевська та Соломія Войціховська;

стипендію Вченої ради університету — Ірина Яцушко та Павло Петрівський; стипендію видатних вчених і вчених рад інститутів — Надія Білей, Богдана Карпа, Оксана Домашовець, Ірина Подольчак, Марія Хащівська та ін.; стипендію імені В. М. Чорновола — Соломія Кукавська; премію Львівської облдержадміністрації та обласної ради — Богдан Валько та Христина Яроцька.

Студенти інституту беруть активну участь у міжнародних програмах обміну, зокрема мають можливість проходити семестрове навчання у вишах Польщі, а у пер-

спективі — навчатися за програмою подвійних дипломів. Так, Соломія Войціховська проходила навчання в Університеті Карлсруе (Німеччина), Марія-Тереза Вашкурак — у Бялостоцькій політехніці (Польща). Студенти туристичних та екологічних спеціальностей за програмою академічного обміну мають можливість навчатися впродовж одного семестру в Поморській академії (м. Слупськ, Польща). Спільно з польськими колегами проводиться робота з розроблення навчальних програм для отримання студентами Львівської політехніки подвійних дипломів.

Студенти ІЕПТ беруть участь в громадському житті університету та інституту. У позанавчальний час вони мають змогу відвідувати спортивні секції та розвивати свої таланти у художніх колективах Народного дому «Просвіта». Вони є активними учасниками університетських фестивалів художньої самодіяльності («Весна політехніки», «Осінь політехніки», «Шевченківські читання») та різноманітних культурно-масових і спортивних заходів.

Студенти не лише залучаються до заходів, організованих університетом, а й започатковують власні традиції. Так, щороку проводяться дебати, у яких беруть участь студенти, викладачі та керівництво інституту, де обговорюються питання щодо перспектив розвитку ІЕПТ, висловлюються побажання щодо практичних за-

нять, навчальних практик тощо. У грудні традиційно студенти проводять урочисту академію, присвячену річниці з дня народження Героя України В. М. Чорновола, ім'я якого носить інститут. Студенти виявляють активну громадянську позицію, беручи участь у волонтерському русі та різноманітних акціях на підтримку Української армії. Інтенсивно працює студентське самоврядування інституту, яке проводить благодійні акції до Дня Святого Миколая у школі-інтернаті с. Підкамінь, організовує студентські вечори та концерти з нагоди Дня студента та Дня

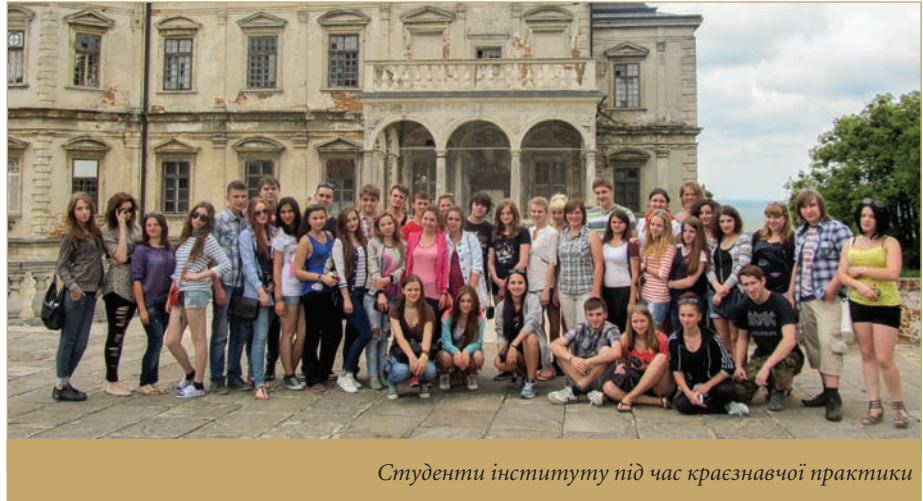

Аспіранти-екологи проводять дослідження у науково-дослідній лабораторії кафедри екології та збалансованого природокористування

Святого Валентина, Шевченківські вечори, етно-вечірки «Андріївські вечорниці» та ін.

Щороку в квітні студенти проводять толоку, присвячену Дню довкілля. До прикладу, кілька років поспіль вона відбувалася у Музеї народної архітектури і побуту «Шевченківський гай», де студенти-екологи прибирали парк, упорядковували територію та висаджували дерева і кущі. А минулого року толока проводилася у парку «Знесіння», який студенти очищували від сміття, а також організували конкурси та просвітницьку кампанію. У 2015 р. студенти ІЕПТ

Студенти інституту під час краєзнавчої практики

взяли участь у таких акціях екологічного фестивалю «дЕКОрація»: «Година Землі», «Велопробіг від Площі Ринок до заповідника «Розточчя» (маршрут — 50 км), «Прибирання парку «Зубра» (в межах Всеукраїнської акції «Зробимо Україну чистою»), «Еко-квест». Уже традиційним стало залучення студентів і викладачів до різноманітних туристичних заходів, зокрема зимового сходження на найвищу вершину України («Говерляна»).

Команда ІЕПТ щороку бере участь у туристичних змаганнях та конкурсах туристичної пісні. Зокрема, студенти інституту є неодноразовими призерами і переможцями змагань зі спортивного туризму «Карпатська веселка» та Молодіжного фестивалю української туристичної пісні «Бабине літо». У 2015 р. команда ІЕПТ взяла участь у туристичних перегонах Українськими Карпатами (серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації) на дистанцію 60 км під гаслом «Будь готовий до захисту Вітчизни», і посіла перше місце, за що була нагороджена дипломом.

Сьогодні Інститут екології, природоохоронної діяльності та туризму імені В'ячеслава Чорновола — це:

- фаховий професорсько-викладацький колектив, де більшість становлять працівники з науковими ступенями докторів та кандидатів наук;
- якісні освітні послуги у галузях природничих наук, виробництва та технологій, управління та адміністрування, сфери обслуговування;
- активне залучення студентів до науково-дослідної роботи і надання можливості продовжувати навчання в аспірантурі;
- заняття в сучасних лабораторіях та комп'ютерних класах;
- визнання здобутків студентів: іменні стипендії та премії за успіхи у навчанні та науковій роботі, премії за активну громадську роботу;
- можливість самореалізації студентів у гуртках, спортивних секціях і колективах художньої самодіяльності;
- розвинена міжнародна співпраця, можливість навчатися та стажуватися за кордоном;
- доступ до сучасної навчально-методичної та наукової літератури, безкоштовний доступ до мережі Інтернет;

– проходження практик на підприємствах, в органах державної влади, у навчальних закладах та науково-дослідних установах з перспективою подальшого працевлаштування.

ІЕПТ відкритий для тих, хто любить свою країну, прагне дбати про довкілля, старанний у навчанні, наполегливий у вивченні іноземних мов і опануванні сучасних інформаційних технологій та має активну громадянську позицію. Висококваліфікований професорсько-викладацький склад інституту допоможе усім бажаючим стати справжніми професіоналами.

ІЕПТ здійснює підготовку бакалаврів та магістрів за наступними галузями знань, спеціальностями та спеціалізаціями:

Галузь знань	Спеціальність	Спеціалізація
10 Природничі науки	101 Екологія	Екологія та охорона навколишнього середовища
		Екологічний контроль та аудит
18 Виробництво та технології	183 Технології захисту навколишнього середовища	Технології захисту навколишнього середовища
		Прикладна екологія та збалансоване природокористування (за галузями)
		Екологічна безпека
07 Управління та адміністрування	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
		Менеджмент природоохоронної діяльності
		Економіка довкілля і природних ресурсів
24 Сфера обслуговування	242 Туризм	Туризмознавство (за видами)